

Nr. 269/1039/, IV metai. D i e p h o l z, 1948 m. gruodžio mėn. 2 d.

Dar dėl SED pučo Berlyne

Visa vakariečių spauda plačiai rašo apie naujausiuosius įvykius Berlyne, o ypač apie posėdį miesto operos patalpose, kur buvo paskelbta nauja komunistinė Berlyno miesto administracija. Vakar įvyko legaliosios Berlyno miesto tarybos posėdis, kuriame buvo pasmerkti komunistų žygiai, sovietų parama ruošiant pučą. Šis legaliosios miesto tarybos posėdis priėmė rezoliuciją, kurioje naujieji sudarytojo komunistų magistrato nariai kviečiami savo naujasias tarnybas palikti. Esant daugeliui svarbių darbų ir demonstravimo tikslu, legalioji miesto taryba posėdžiaus kasdien. Kadangi Margrafo policija užėmė magistrato patalpas, tai ateityje posėdžiai vyks britų zonoje.

Kaip pranešama iš Berlyno, naujasis magistratas turįs sunkumų su tarnautojų kadro sudarymu. Vakar naujojo vyr. burmistro įstaigoje tebuvo atvykę vos keturi tarnautojai. Vyr. burmistras Luise Schröder vakar pareiškė, kad geriausias vakariečių sektorių gyventojų atsakymas į komunistų ir jų tarnų daromus trukdymus būtų gausus dalyvavimas gruodžio penktosios rinkimuose. Vakariečių sektorių policija įvykdė visus pasirengimus, kad galėtų apsaugoti rinkimines būstines nuo komunistų užpuolimų.

Konservatorių "Daily Telegraph" savo vedamajame rašo, kad maršalo Sokolovskio laiškas vakariečių gubernatoriams dėl rinkimų Berlyne esąs pasiekęs rekordą visų sovietinių dokumentų tarpe, nes jame yra daugiausia melo.

Kitos naujausios radijo žinios:

= Dėl tiršto rūko vakar į Berlyną tenuskrido vos 61 lėktuvas. Iš viso buvo atvežta Berlynan apie 400 to krovinių. Vakar Berlyne, prancūzų sektoriuje, Tegel aerodromas perduotas Berlyno oro tarnybai.

= Vakariečių įstaigos oficialiai pranešė, kad Berlyne 50% bus padidintas dujų tiekimas. Tai sudarytų 75% dujų, tiekėtų prieš blokados įvedimą.

= D. Britanijos, JAV ir Prancūzijos atstovai įteikė Saugumo Tarybos pirmininkui dr. Bramugliai bendrą notą, kurioje reiškia padėką už rūpestį tarpininkauti Berlyno valiutos reikalu. Kaip žinia, dr. Bramuglia buvo pranešęs, kad neutralių valstybių komisija esanti pasirengusi tarpininkauti, sprendžiant Berlyno valiutos klausimus kartu su keturių suinteresuotųjų valstybių atstovais. Šiandien dr. Bramuglia išvyksta trupės kelionės į Romą. Oficialiai Saugumo Tarybos pirmininkas perėmė Belgijos atstovus.

= JAV užsienių reikalų ministerio pavaduotojas vakar pareiškė, kad sovietai labai apsirinka, jei jie panašiais veiksmais, kaip užvakarykštis, nori vakariečius ištumti iš Berlyno.

= Britų, amerikiečių ir prancūzų kariniai gubernatoriai iš Frankfurto, kur jie tarėsi Vokietijos okupacinio statuto reikalu, vakar sugrįžo Berlynan pasitarti dėl paskutiniųjų įvykių.

= Šiandien Prancūzijos tautiniame susirinkime bus debatuojuama Ruhr'o srities pramonės ateities reikalu. JAV vyriausybė savo notoje, atsakydama į Prancūzijos memorandumą Ruhr'o krašto pramonės stambiųjų ūkų sutarptautinimo reikalu, pareiškė, kad ji yra pasirengusi svarstyti, kad Ruhr'o krašto pramonė netaptų ginklų kalve naujam užpuolimui.

= Šiandien Saugumo Taryboje bus svarstomas Izraelio valstybės priėmimas į Jungtinę Tautų Organizaciją.

= Politinėje komisijoje Amerikos atstovas vakar pareiškė remias britų pasiūlytąją naująją rezoliuciją Palestinos klausimu. Tiek žydai, tiek ir arabai nesutinka su šia britų rezoliucija.

= Žemuosiuose Rūmuose debatuojuama dėl karo tarnybos prailginimo iš 12 į 18 mėnesių. Reikalą referavo gynybos ministeris Alexander. Jis paaiškino, kad pernai įvestanį 12 mėn. tarnybos laikas naujų įvykių akivaizdus, je pasirodė esąs netinkamas, todėl kilo reikalas pratęsti iki 18 mėn. Opozicijos vardu kalbėjęs Winston Churchill pasisakė už šio naujojo įtymo priėmimą, tačiau kritikavo bendrą vyriausybės politiką.

V i e t o s ž i n i o s :

- = Šiandien, baigiant britų zonos kunigų rekolekcijas, stovyklos bažnyčioje bus vakarinės pamaldos 6,45 val. popiet. Pamaldų metu įvyks religinis koncertas. Giedos "Aušrinės" choras, vedamas Mykolo Liuberskio.
- = Amatų Mokyklos Direktorius praneša: Anksčiau veikusi Diepholzo Amatų Mokykla, IRO ir CCG patvarkymu, perorganizuota į zoninę amatų mokyklą visai britų zonai. Mokykloje organizuojami šie skyriai: 1/automechanikų, 2/elektrotechnikų, 3/radiomechanikų, 4/šaltkalvių, 5/dailidžių - statlių, 6/mūrininkų, 7/batsiuvių, 8/moterų rūbų siuvimo ir 9/vyriškų rūbų siuvimo. Mokslas mokykloje prasidės 1949 m. sausio mėn. 10 d. ir tęsis 6 mėnesius. Norintieji mokyklą lankyti turi anglų kalba užpildyti nuštatyto pavyzdžio prašymus-anketas, gaunamas mokyklos raštinėje, 12 bloke 2 kamb., ir ligi gruodžio mėn. 15 d. įteikti mokyklos vadovybei. Prašymus-anketas užpildo ir paduoda be išimties visi asmenys, t.y. jau ir lankantieji mokyklą, anksčiau padavusieji prašymus, bet mokyklos dar nelaikiusieji ir visi kiti, norintieji mokyklą lankyti. Kadangi į mokyklą laukiama mokinių iš visos britų zonos stovyklų ir, jų gali būti didesni skaičius, tai vietinės Diepholzo stovyklos asmenys, norintieji šią mokyklą lankyti, turi paskubėti prašymus-anketas įteikti.
- = Maisto skyrius praneša, kad naujos maisto kortelės bus išduodamos gruodžio mėn. 3 dieną šia tvarka: Nr. 1 - 130 nuo 9 ligi 10 val., Nr. 131 - 260 nuo 10 ligi 11 val., Nr. 261 - 390 nuo 11 - 12 val. ir Nr. 391 - 483 nuo 12 - 13 val. Atsiimant naujas maisto korteles, reikia atsinešti Identity Card/DP korteles/ ir gražinti senas maisto korteles. Senosios maisto kortelės turi būti pasirašytos. Gavus naujas maisto korteles, jas reikia taip pat pasirašyti ant linijų, žemiau pavardės, tenai kur pažymėta "Signature of Holder".
- = Šiandien bulvės ir daržovės duodamos šia tvarka: mūriniame rajone Nr. 2 - 150 nuo 9 - 10 val., Nr. 151 - 300 nuo 10 - 11 val. ir Nr. 301 - 485 nuo 11 - 12 val. Mediniame rajone: Nr. 21 - 240 nuo 14 - 15 val. ir Nr. 241 - 484 nuo 15 - 16 val.
- = "Aktualiosios Informacijos" savo prenumeratorių prašo pratęsti dienos raščio prenumeratą gruodžio mėnesiui.
- = Vakar 9 val. rytą iš pereinamosios Fallingbostelio stovyklos naujas DP transportas išvyko į Grohną, o šiandien iš Grohno bus vežamas į laivą kelionei į Australiją. Ši mėnesį į Australiją išvyksią 5 laivai. Tarpe išvykusiųjų yra ir "Aktualiųjų Informacijų" skaitytojai: Augaičio šeima, Velioniškiai, Šabrinskai ir T. Saulaitis. Savo skaitytojams linkime laimingos kelionės ir gerai įsikurti, ligi išmuš Lietuvon grįžimo valanda.
- = Sekmadienį stovykloje žada įvykti lietuvių dainininkų ir baleto koncertas, kurio programą atliks Bliombergo stovyklos menininkai, vadovaujami Vl. Jakubėno.

Lietuvių kalbos reikalai /tęsinys/

Pieštukas, ne: paišelis, alavėlis, alupka - vok. Bleistift, rus. karandaš, ukr. olivecj, lenk. ołówek.
Paišelis yra kilęs iš žodžio paišas, paišai - irankis moterims lūpas paišyti. - Todėl ir reikia skirti veiksmažodžius: pieštuku rašo ir piešia/žinoma, nemokša ir paišo, t.y. murzina/, o paišeliu paišo/paišina, tepa/. =

Trumpai iš visur:

- = Danijos atstovas Jungtinėje Tautų Organizacijoje pareiškė, kad Danija jokių būdu nemananti atsisakyti savo ateisių Grenlandijoje. Danijos vyriausybė kaip tik numato Grenlandijos reikalais labiau domėtis.
- = Apie 50 žinomojo modernisto Pablo Picasso litografijų, kurios ligi šiolei buvo rodomos New Yorke, Londone, Paryžiuje ir Amsterdame, nuo gruodžio mėn. 5 dienos bus rodomos Hannoverėje.
- = Iš Kinijos pranešama, kad ties Sučau vyksta smarkios kovos. Nors iki Nankingo tik 150 kilometrų nuotolio, vyriausybė nutarė pasilikti Nankinge. Komunistai savo pranešimuose minėjo, kad jų puolantieji smailgaliai esą apie 50 kilometrų nuo Nankingo.